

Jõhvis
Turuplats Nr. 1.
Telefonid Nr. 4.
Toimetaja kōnetunnid
kella 11—1.
Talitus avatud 9—6.

Kuulutuste hinnad:
Kuulutuse küljel 3 senti
m/m ühel veerul, tekstis
8 senti m/m ja lehe
eesotsas 6 senti m/m.

ALUTAGUSE ELU

Jõhvi ja Alutaguse häälekandja

Nr. 76. (125.)

Jõhvis, laupäeval, 11 juulil 1931.

II. aastafäif.

Soovitan võistlemata häid ja vastupidavaid

Rootsi HERKULES

Svecia, Deering heinaniidumasinaid ja loorehasi.

A. Villers,

Jõhvis, turu plats nr. 7, telefon 40.

Gulljulge sissemurdmine N. Apananski kullafepaärisse.

Sõl vastu reedet Narwa käidavamal tänaval lõhuti kullafepaäri waateaken. — Warastele langes saagiks 7 kuldfäewõru ja 20 kuldlaulatusfõrmust 400 krooni wäärtuses. — Põhjali-kuts „puhastustööks“ ei jatkunud aega.

Waateafna-tühjendamise pani toime tertve jõut wargaid?

Sõl vastu reedet kella 12 ja 3 wahel murti sisse Narwas Germani tän. nr. 11 asuwasse N. Apananski kullafepaärisse. Wargad olid tungutanud al-naluugi lahti, purustanud waateafna klaasi ja wiinud ära 7 kuldfäewõru ning 20 kuldlaulatusfõrmust 400 krooni wäärtuses. Purustatud alnaklaasi wäärtust hin-natakse 150 kroonile.

N. Apananski kullafepaärisse sisse-murdmine tuli awalikults reede wara-hommikul kella 3 ajal. Peetri platil pos-til olew kordnik Kimm, ringkäigul oma piirtonnas, märkas purustatud akent, ruttas kohale ja nägi, et

kauplusesse on tungitud sisse.

Sündmusest ta teatas otsekohse Narwa kriminaalpolitseile.

Rahemal järelewaatusel selgus, et warastel oli läinud korda kaugutada luule, mis käijid lufus, atnast eemale. Wingi raske asjaga siis oli tugewasse alnaklaasi lõõbub wõrdlemisi mahukas awaus.

Sissemurdjad olid seejärel tõtates haa-

ranud afnalt sinna wälja pandub kulb-asju — umbropsi, nagu näha, seft luugi wahelt polnud wõimalist saada täit üle-waadet efemeist. Ka näib, et suuremaks „puhastustööks“ warastel ei jatkunud lihtjalt aega. Kõtku langes

sissemurdjatele saagiks 7 kuldfäewõru ja 20 kuldlaulatusfõrmust 400 krooni wäärtuses.

Üldse oli waateafnale wäljapandub kulb- ja hõbeasju ligi 1000 krooni wäärtuses, peale selle kristallasjad.

Germani tänaval on Narwas käidawa-maid tänavaid. Seal on liikumist läbi õõ, juwel kui ka talwel, mispärast sisse-murdmine Apananski kauplusesse oli

wargapoiste poolt lausa

hulljulge tükkt,

eriti filmas pidades praeguseid walgeid õid. Nimetatud tänaval liigub alaline politsei walwepost. Germani kindl. sissefäi-gu ees seifab jõdurwalwepost ja wastu Ger-mani tänamat rügemendi staabihoones on korrapidaja-ohwitseri tuba, kus õõ läbi walwe. Germani tänaval on wäl-jas weel kaks õõwahti, kuid ka need ei juhtunud sündmusest nägema.

Oletada võib, et

murdwarguse pani toime mitu meest. Kindlasti oli neil walwepost wäljas Westermalli tänawa ja Malmi tänawa nurgal, et aeglasti anda märku, kui tu-leb teegi juhustlik mõõdamineja ehk for-dnik.

Kes panib toime murdwarguse on se-ni teadmata. Sündmuse kohalt ei leitud wahewatki asitõendust, mis aitaks waras-te tabamist tergendada.

HEINAAEG ON KÄES.

Alati ladust saadaval:

raud, sepasüsi, värvid, vär-nits, tsement, petrooleum ja bensiin, kõiksugu õlid ja autoosad.

K/m. J. Puhk & Pojad

Narwa osakond. Peetri pl. 7-a. Telef. 27.

Narwa garnison ei toha hatata Peetri wallale puid medama.

Lahkarwamihi naturaalkohustuste asjus.

Peetri wallb nõuab Saagna mõisa maa kasutajalt, ühel alusel teiste maa-pidajatega, walla küübitkohustuste täit-mist. Saagna mõisa maad on teatavasti kaitsewäe kasutada ja Peetri walla walit-sus on pööranud mitu korda küübitkohus-tuste täitmise nõudega Narwa garnisoni ülema poole, kes aga on nõutanud omale kaitseminststeriumi jurisdiktsionidilt ar-wamist, et naturaalkohustus on isiklik ja

teba võib panna ainult kogukonna liit-metele ja mitte riigialutustele.

Wallawalitjus pööras nüüd nõu ja abi saamisteks Wiru maawalitjuse taudu kohtu-isteministeriumi poole, et tuua lahenduist tähtsustusse. Wallawalitjus nimelt on arwamisel, et naturaalkohus-tused pole isiklikud, waid nad lajuwad maa peal ja on maaist eraldamatud ja neid kohustusi kannawad kõik maawalba-jad, olgu nad küübitlised wõi juriidilised isikud, era- wõi riigialutused. Pealegi on jallutanud kaitsewägi, seni teid misjugu-ne kohustatud samade maade kasutamist. Tüli põhjuseks on asjaolu, et kaitse-wägi on ära belnud walla puudeweo ko-hustustest.

„Veronika“
seep on kõige parem!

Laskemoonaladu Pühajõe asunduses.

Paar päewa tagasi Wofa wallas Pühajõe asunduses Willem Westeli maja laelt leiti padruneid. Majas, kust padrunite labu leiti, elab praegusel ajal Weelbergi ja Samuelli peretond. Seni pole weel po-litiseil korda läinud kindlats teha, kelle poolt on padrunid nimetatud maja laele toodud. Juurdlus testab edasi.

Teadaanne.

Teatan, et tühistan oma kihluse Robert Liblikmanniga.

ALIDE LINDEMANN.

Vokas, 7. juulil 1931.

Radett uppus supeldes Kurlna järwe.

Ei osanud ujuda ja jattus sügawaske kohta.

Keljapäewal peale lõunat uppus Kurlna kaitsewäe laagri piirtonnas Kurl-na järwe 1. jalawäe-rügemendi juure ko-mandeeritud radett Paul Arusson, pärit Kaktwerest.

P. Arusson, kes ei osanud ujuda, läks järwe suplema. Ta jattus augu koh-ta ja wajus põhja. Sündmusest nägid pealt

lähedalolewad kaitsewäelased, kes ruttasid appu. Umbes weerand tundi ta oli olnud wees, kui toodi kaldale. Kõhe wõeti ette elukäratuskatjed, mis aga ei annud tagajärgi.

Uppunu toodi sama päewa õhtul kait-sewäe sanitaarautoga Narwa 1. diwiisi laatsaretti.

Eesti „hea kaotus“ Rootsile.

Cesti-Rootsi 8. maawõistlus Sandvikenis wihma all.

Rootsi wõitis Cesti 3:1 (2:0).

Cesti-Rootsi 8. maawõistlus peeti 8. juulil Sandvikenis. Maawõistluse ajal jadas wihma, kuid sellest hoolimata oli pealtwaatajaid 7500. Rootsi wõitis maawõistluse Cesti vastu 3:1 (2:0). See wõit ei ole juur ja Cesti meeskonna mäng lai rootslaste poolt hea tunnususe osajileks. Rootslaste hindamisel olid Ces-ti mängijailt parimais w. Tipner, w. Jblane, w. Kaks ja tj. Elmann.

Cesti heats löi wärawa teisel pool-

ajal 35. minutil tj. Elmann, Rootsi heats löid wärawaid pl. Jakobsson ja tj. Zetterberg, wiimane kaks wärawat, ühe efimejel, teise — lõpupoolaja 30. minu-til. Mõni minut enne wõistluse lõppu määrati Cesti heats 11-meetri karistus-lööft, kuid selle toimetas w. Kaks üle Rootsi wärawa. Maawõistlus lõppes wihma all. Cesti w. Ewald Tipner kanti waimustatud rootslastest jalgpalli-entusiastide poolt kätel wäljalt ära.

ÜENÜ noored üle maa spordiväljadele.

Osakondade-wahelised wõistlused 15 ringkonnas. — Igas ringkonnas rändau-hind parimale osakonnale kolmekordseks kaitsmiseks.

ÜENÜ sporditoimkond korraldab eel-olewal juwel osakondade-wahelised wõist-lused. Sportijad osakonnad jaguwad 15 ringtonnasse, kusjuures ühe, 5. rington-na moodustawad Järwe, Walaste, Wofa, Jõhwi, Sompa ja Narwa. Nimetatud

ringkonna spordiwõistluste korraldamise algatajaks on ÜENÜ Järwe osakond. Reftoimkonna poolt on pandub wälja rändauhinna igas ringkonnas parimais osutunud osakonnale kolmekordseks kaits-miseks.

Sõduri laip leiti Narwa-jõest.

Teatavasti läinud laupäeval kella 4 paigu peale lõunat uppus Narwa-jõelle 1. rügemendi 2. kompanii jõdur Oskar Adamson, 21 a. wana, kes pärit Tal-linnaist. Esialgu jäi jõduri laip leidma-

tuks, kuid nüüd, läinud testnädala õhtul kella 1/2 ajal, uhtus wesi nimetatud jõ-duri laiba Narwa-jõe paremale kaldale, umbes üks kilomeeter uppumiskohast all-pool. Rügemendi poolt antakse laiba leiust wanematele teada, kes arwatavasti Tallinnaist Narwa jõidawad.

Effiarmamiste ärarahoidmisteks

teatan austatud Alutaguse tarvitajatele, et müün Eesti bensiini endise hinnaga. Müük suurel ja väiksel hulgal.

Austusega HANSLILL

Eesti bensiini ainuesitaja Jõhvis.

Berd Meggo

korraldab 14. juulist alates wälis-maa merekuurortide eeskujul

Narwa-Sõesuus
lühiajalised
tehatehnika kursused
täisealistele ja lastele.

Tunnid, vastawalt osavõtjate soo-videtele, mererannas wõi ühes kuur-koone saalis, mille kasutamiseks kuurhoone juhatus lahkest luba and-nud.

Ülesandad: N. Sõesuu, Aia t. 35, kl. 4—5 pl.

Jõhvi saab asialttee.

Neil päewil alati Jõhwi alewimähe-lise tee asfalteerimisega. Kõluskitee on osutunud siin suure liiklemisfoormatule ja jawiise pinna tõttu wähe wastupida-waks. See asfalteerimine oleks siin ofalt katjefilisi sihte taotlew, kuna materjalina tarwitatakse põlewiniwist saawatatud asfalti.

Alewimähelised teed on seni nufitlu-feks olnud oma tolmurikkusega, asfalt-erimisega saadakse sellest pahest osaliselt üle.

F L I T

F L I T

häwitab kärbsed, sääski, kolsid, woodilutikaid, prussa-kaid, kirpe, sipelgaid ühes pesadega.

Saadaval:
Jõhvis, Turu plats 7 A. VILLERS.

Kufruslaste kahetordue malewõit jõhwiilaste üle.

18. jtp. peeti Kufrusse kaewanduse haridusfelfti male-osakonna ja Jõhwi maleringi waheline malewõistlus, mis lõppes Kufrusse punktide wahetorrage wõiduga, 6 1/2 : 5 1/2 wastu.

Tajuwõistlusel, mis peeti 4. juulil, käis jõhwiilaste käsi weel halwemini. Seeford oli tagajärg Kufrusse kasuts 9 1/2 : 4 1/2. Wõistlustel esindasid Kufrusse kaewanduse haridusfelfti male-osakonda W. Raubfit, N. Raubfit, Feldweber, Toz-rit, Snetkow, Heinapuu ja Abel ja Jõh-wi maleringi — Daniel, dr. Kolbe, Jõh, Pipenberg, Penja, Nitrent, Niin ja Meerits.

Pitavere looloonias.

Esimesi katseid Eesti soo-alasid ajutama hakata.

Sügisel esimesed ajunifud kohale.

Teame, et rahvastiku tihedus Eestis kaugeliski ei ulatu lähedale vastavatele arvudele Lääne-Euroopas, et meil on suuri alasid, mis on ajustatud hoopis hõredalt, või kus kümnete kilomeetrite viisi võib matta ainult elanikke leidmata. Peamistelt langemad ajustamata alad suurt soode ja rabade piirkonnas. Ajastatud arvates tohiks olla Eesti pindala suhtes 35% soode all. Ühikuis maakonnas, näiteks Võrumaal, on see protsent kahtlemata kõrgemgi. Seega on siis teravalt kolmandik meie kodumaa pinnast soode all.

Meil ei ole suudetud teha vastavaid uurimusi, kuid Soomes kõnelatakse, et mineraalmaid ahvardavat tõsiselt soostumise hädaohi. Ehkki soode kultiveerimine on Soomes võrdlemisi hooaeg, ei jõutavat ometi nii palju sood ära kuitatada, kui mineraalmaid soostumise muutu. Põhjuseks on see, et kliima niiskemise ja sademete-koostuse. Üldtoodud arvamine tohiks olla määrt ka Eesti kohta. Tõsine soostumise hädaohi ahvardab mineraalmaid Peipsi ääres. Sel põhjusel mõetigi wabariigi valitsuse poolt tegevuskavasse Peipsi weeliseid alandamine. Mainitud juhul arenes soostumise protsess väga kiirelt. Üldiselt on see areng aga õige pitalane, teostades peaaegu hoopis märkamatu. Juba paarjada aastat wanu kaarte praegusega võrreldes mõine määrata wähepeid muudatust. Aastajadade ja tuhandete jooksul aga on lataldajad mineraalmaid alad soostunud. See ilmneb muuseas soode kraavimisel ja turba võtmisel. Enamikus soodeid tuleb sügavalt turba seest wälja suurel hulgal tugewaid oaspuu-lände ja -palke. Sellased puud ei mõinud kasvada praegusel weelisel pinnal. Nende olemasolu eelbas mineraalmaid. Weelise jamaaloo juudab kasvada ainult äbarikke sooskasti ja mände ning hõredat lõikehina. Et enamik meie joid jilalab suurte oaspuude jäänuseid, selgub, et ka meie kodumaa on soode pindala tunduvalt kasvanud. Nagu mainitud, ei ole soostumise protsess küll palju märgata, kuid ometi seisome jakti ees, et loodus siin viimele looma tegewuse wastu peab wõitlust. Ühikuis taludel, iegi termetel lüüdel on jageligi peaaegu wõimatu soostunud maa-alasid põlluharimiseks tarvitamis-kohtadeks muuta. Suure magistraal-kraavide kaewamine, jõege siltendamine, järwepeid weel pinnal alandamine jne. nõuab suuri kapitali. Sellane on juhust juht Peipsi ääres.

Sood kuitatamise ja ülesharimise tarvidusest on ammugi aru jaadud. Soomlased, Preisimaal ja mujalgi Euroopas on soolooniaid, mis paarjada aastat wananud. Sood kuitatati seal peamiselt riigi wõi kogutuna kulul. Baltimaal on soolooniaid arenema hakanud alles wähe aega enne suurt maailmajäda. Siin tegid sellega tegemist ühikuis mõisnikud. Meesõidete puudulikkuse tõttu ei jaadud aga kõige paremaid reju-

taate. Ometi olid tagajärjed sellelgi ajal jelleks küllalt ilmapaistwad, et sooharimist õhutada.

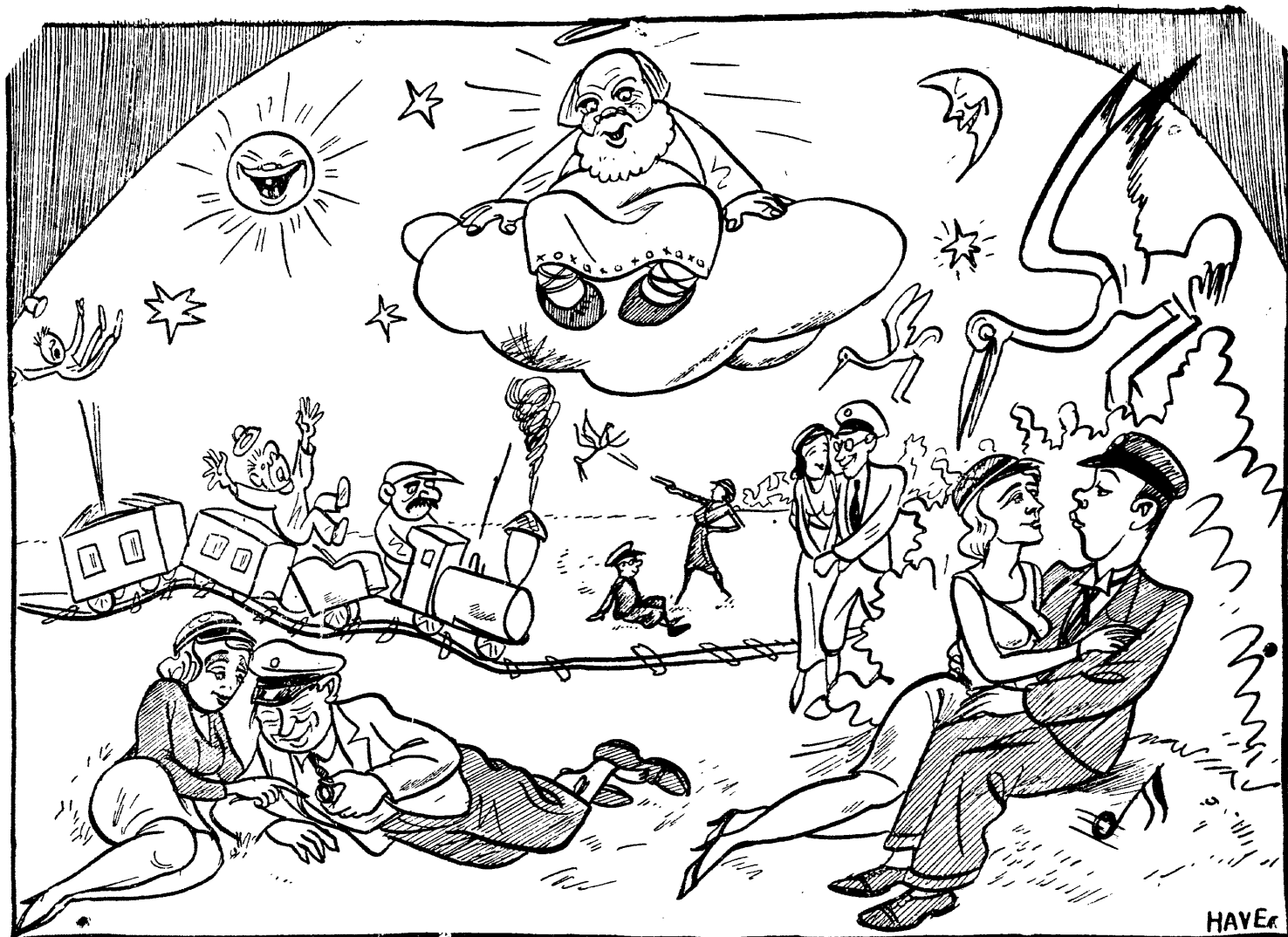
Peale Eesti wabadusõja on sooharimine ka taludes hakanud hoogjalt arenema. Wähe on meil talusid, kus foku frunt koosneb mineraalmaid. Enamik talusid, eriti Põhja-Eestis, omab kõlblikke mineraalmaid umbes 1/3 ja kõlbmatuid, i. t. joid ja rabasid — 2/3 terwest pindalast. Kehtimisel Võru- ja Harjumaal taludel on kaardi järgi umbkaudu 40—60 tiinu maad. Sellest on põllu all feldimisel 15 tiinu. On loomulik, et talud oma majapidamise arendamise otstarbel haritud pinnale soost liia püüdnud saada. Hoopis kiiresti ei mõinud aga siingi asi areneda, sest soo kultiveerimine nõuab suuri kapitali ja on ühikul talul sageli hoopis wõimatu.

Sood ülesharimise tarvidusele tuldi wärsti peale maareformi teostamist ka walituse ja põllumajandustegelaste ringides. Kiigi poolt anti taludele soode harimiseks õhtralt pitaajalisi ja odawa-protjendilisi laenuid, toetati sooharimise wiiside teaduslikku uurimist soolastejamaades, wõeti maaparandus ühtlasi õppekavasse ja asutati sooharivate kool Toomale. Ja kuna selgus, et maareform ei juutnud rahuldada kaugeliski kõiki maajaidajaid, kawatjati ajundustegewust laiendada riigi maatagawarast olematele fannistule (kandlit maa-ala) ja soodele. Muutwee-Sonda raudtee piirkonnast on antud wõrdlemisi suurel määral fannistuleid ülesharimiseks. Samuti on antud wälja siin-seal ühikuis jootalusid.

Suurejoonelisem katse soode ajundamise alal on teokil praegu Arutula jama lähedal Pitavere riigisoo. Põllutõmisteeriumis kaaluti pitemat aega soode ajundamise tingimusi ja peatuti wiimaks mooduse juures, mis Lääne-Euroopas on annud kõige paremaid tulemusi: soo kuitatatakse ja hoonestatakse riigi kulul ning antakse siis ajunikele wälja. Maa ülesharimine ja hoonete ehitusekulud tulewad ajunikul taluda pitaajalisi laenu näol. Ehteks on kindel, et sel juhul laen tõesti maa peale ära kajutatakse, teiseks ei ole ajunikul paari-kolme aasta feldel, mil eeltööd kestawad, wõimalik ise kohapeal ajuda ja töid juhtida. Ehteste aastate jooksul ei ole loota ju mingisugustele jistjulefutele. Tahes wõi tahtmata tarwitab ajunil juure osa laenust enda üleswalpidamiseks.

Pitavere soos algasid eeltööd 1927/1928. a. paigu. Maa looditi ja hakati kaewama weel arawoolu kraawi. Kraaw juubub Pirta-jõe ja on umbes 16 km. pikk. 1929. a. jügielts jüiti magistraal-kraawi kaewamisega lõpule. Järgmise aasta fawabel ajuti maa kuitatamisele. Kaewati magistraalkraawile juure juur hulk wähemaid harusid ja wõeti 11 wäljamõõdetud frundil ette ka detailkuitatus. Samal ajal algas maantee ehitus jooft Arutula jama poole.

Sgähel oma koda.

Nüüd on kõitjugu kodade ajajärk. Raupmeestel on oma koda, põllumehed jaamad põllutöökoja, töölised kaitis-koja. Kaistudengitel on aga T a e w a s k o d a. Wiimastel ei olewat ka ju omaist tojast mitte jugugi wäitsem kui teistel profesjioonidel.

1. diwiisi orkestri tuluõhju R. Jõejuus.

11. juulil on 1. diwiisi orkestri tuluõhju R. Jõejuu rannas. Kontjert algab kell 1/29 õhtul.

Praegu juhib maakuitatustööd kohapeal hra P. Ameldi, feldel seljataga pikk praktika aeg „Tooma“ jootastejamaast. Tema energilise töö tulemusena on juba 11 jootalu maad kuitatatud, haritud ja oialt seemendatud. Samuti jõuab lõpule maantee ehitus. Sügisel wõiwad esimehed ajunifud Pitavere ajunduse jisse koldida, sest jelleks ajaks joutakse ka elumajade ja majanduslikude hoonete ehitamisega lõpule.

Weel paari aasta eest jõuts ja wajuus Pitavere soo kamar heinalise jala all ning weel jõuts üle labajala. Nüüd künnab seal traktor, töötas jaewestki ehitismaterjali ümber töötades ning maa-pind on täiesti kuiv ja kindel. Harwa lõitkeina ajemel lottab joo lõpistas wihkeina oras. Juba kahe aasta töö tulemusena ei wõi kohta enam hästi ära tunda. Kui hoonete katused walendawad faskede feldelt, müürina tõuleb uudis-maast wili ja hein, rammusad lehmad farjafoplitest ammumad ja igal pool elaw tegewus endifele waitufele ajel annab, siis on wististi wanade taatide imestus juur, kes jamal pool aastakümneid weel seest haritu soohkeina-litli korjajid.

„Wõlgade pühapäewa“ tuleb mõtta tõsiselt.

Saksamaa ei pane täit lootust moratooriumile, waid tahab jatkata kõige waljemat kokkuhoiu-poliitikat.

Pariisi kottuleppe kohta ollakse Saksamaal arwamisel, et kuigi see ei ole Saksia majandusele lõplikult päästem, siis ometigi hoiab ta lähemal ajal selle weel peal.

Saksia walitsus awaldas ülestutse, milles rõhutatakse, et Saksamaa kõite oma lootust ei pane nüüd ainult saawutatud moratooriumile, waid peab jatkama kõige waljemat kottuhoiu-poliitikat, lubamata kodanikele mingisuguseid maksuhoibustusi.

Ülestutse awaldatakse headmeelt, et president Hooveri kaugelenägew ja riigimehelit algatus on eduga kroonitud.

Ühtlasi jagatakse tänutunnust kaasriididele, kes oma ojanõuliku toostöö laudu wõlgade wabastamist wõimaldasid, kuigi selle läbi nende endi rahandusliised raskused suurenesid.

Ülestutse kinnitatakse, et iga penn, mis Hooveri lawa läbi saawutatud, ka-jutatakse täiesti riigi rahanduse kindlustamiseks ja foku „wõlgade pühapäewa“ jooft ei lubata mingisugust tulude suurendamist üksteist misjuguft alal.

Preident Hoover, kes ifka on kinnitanud, et maailma majanduskriisi üheks juuremaks põhjuseks on juured relwas-

tufekulud, kawatjemat, nagu ühendriikide poliitilistest ringidest kuulbasse, oma järgmise poliitilise aktsioonina teostada rahwuswahelisi relwastuste wähen-damist. Samuti kawatjemat president Hoover korraldada üldine tollitariifide re-wideerimine.

Wõlgade moratooriumi ühtlasjade wäljatõotamistest tutjutakse foku Londoni Euroopa rahandusfektide kongress, millest kuuldamasti wõtawad oja ametifutud ka ühendriigid.

Brantjuse ja ühendriikide läbirääkimiste õnnelik lõpp kaistud Inglismaal üldises rahuldustundes.

27 mängumuru ligi 1000 wene lapjele

heategewate jeltjide liidu poolt korraldatse üle maa 27 mängumuru ligi 1.000 lapjele. Mängumurude ülalpidamine lähed foku matkma 3.000 krooni ja tegewus neil algab 15. juulil, feldes 1. augustini. Narwa taga korraldatakse mängumurud järgmistest kohtadest: Nijõis, Omutsi, Scharjatinas, Kuningakülas, Alentkülas, Kriusis ja Stamjas.

KSVIL!

Uaike jutt.

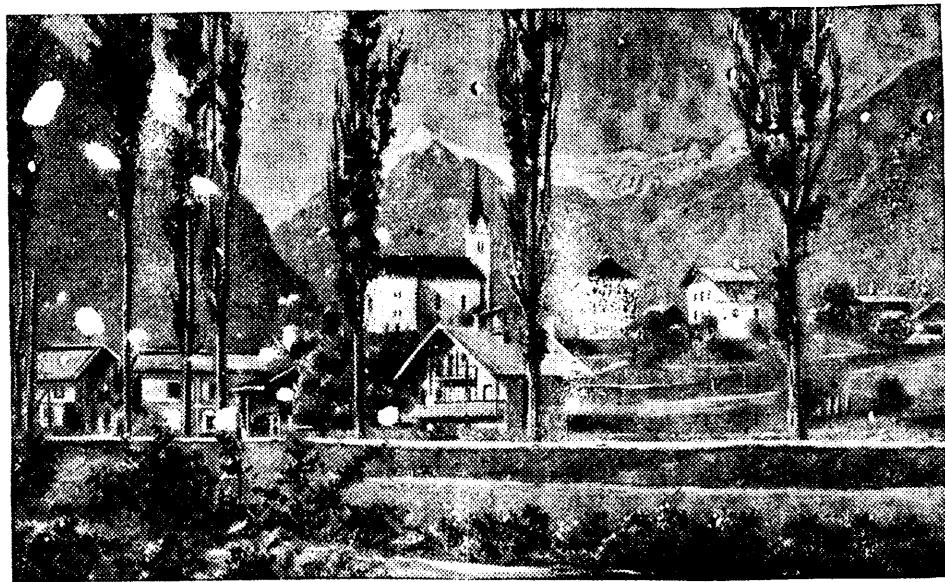
„Põhja Kodu“ Zigri-Mahmudi-tõwest, järeleahwimiseft ja „elulähedajest tagumitu-itiilist.“

Üks kange türklane (Zigri Mahmud wõi Zogu Ahmed, tuidas ta nimi nüüd öieti oligi), fellele lõitwägew ja -armuline Allah oli kintinud turjale priiste portju maije eluea-natufele hädaaru-päewi, tegi raha jänkide-maal wõi Ameerikas jedamoodi, et löi oma elu-aastate rodimitu — neid ta ütles endal olewat üle saja — sildile ja näitas siis oma fõs-fuju dollarite-wihmas, mis jadas uudishimulikest foku — muidugi felle nutita türklastest-habemiku tasku.

Narwa ajalehtede Zigri Mahmudiks wõi Zogu Ahmediks on hingewaakuma tõõratonna prejs wõi teije nimega „Põhja Kodu“. Ta taob — nagu to fawal türklane — laia meeleheitelalla lugejate lahutimise mõrudas walus ja fijas hõrdalt, juftkui huiatse ühtlikke muhamediufu-mail palef pöörma palnests Mefta fanti, et tulge ja maadate ometi, siin sejab Narwa Zigri Mahmud wõi Zogu Ahmed — wana ajaleht (olgu jeltgufuseks: wanu ajalehti müüakse ka kaaluga — Nikolai ajal naela, nüüd kilo wiisi, ja neid tarwitatakse harilikult heeringate ja muu wirts-poetraami fisejapakimiseks).

Pärast jeda wäljamõeldud piiritule-nõude-leiu-lugu ma „Põhja Kodu“ juttu ei usu, enne kui olen asju oma filmaga näinud, aga tõtt öelda: toda türklaste-triifti ma titun päew-päewalt uskuma fisti ifka enam ja enam. Tõsiaasjad kõnelenwad, pole midagi parata.

Kõigepealt: wau ujege jaabub nõrkus,aju jääb tõntis ja mälu tuhmut, Seda tõendab enda foku „Põhja Kodu“ kolm korda nädalas: ta wana pea ei wõta asju kinni (wastimiteb, segajamised, „puher ja kapiab“ — juftkirjuf

RASKE SAJULMA KATASTROOF ZELL JÄRVE ÄÄRES.

Salzburgi Alpides tabas kogu Zell järveäärset maa-ala raske sajulm. Suured veemassid vallandasid Zell järvest lõunapool laviini, mis kiviweemena

Kaprunile alla langes ja tänawil suurt kahju sünnitas. Üks sild varises kokku, kuna pea kõikide majade maa-alused korrad muda täis kuhjusid.

joonealuseni) ja jalg ei jõua lipata kaaja reportaaži tulijele kirikugaile (waimuwagne, labane ja maotu jöumite-jönnastus wõimatu pealiskaudsuse ja ebatäpusega), millele lifanewad — raudse ja halastamatu järjekindlusega — jubeda-wõitu ning ujalduft lehe wastu juurteni häwitawad öiendufeltjad, nagu ma neid juba oma kirjutistes olen tuiwustanud.

Paar wiimase-aja „pärlit“:

„Põhja Kodu“ ei mäleta, et tema 74-das numbris 7. juulil f. a. ilmunud M. Sohtjento jutute Mõu. Wene elust „Sohtjaalne häda“, milles pajatatakse lugu noorkommunisti Grijsha Stepan-tschikowist, on pejuetis ja reast reani

(lahkajui delba: komadest wiimse punktini) täärilõige fogumuste leheft „Kaja“ nr. 152, mis ilmus 4. juulil f. a., jeeaga kolm päewa warem.

litleme, et see pole weel nii hull asi, sest „Kaja“ on Narwas wäpeloetaw. Mäla footu kenamaid wanuse-nõtruse ja alunõrduje weppe mängib endale „Põhja Kodu“: 69-das numbris 28. juunil f. a. ta ilmutab õudse loo: „Hara-firi Wirumaal“, mis ilmus (loe ja imesta!) jama pealkirja all ka „Põhja Cestis“ ja „M. Uus“, kuid mitte 28. juunil, waid 24. webruari f. a. (wt. „P. Cesti“ ja „M. U.“ nr. 23 — f. a.), jeeaga peaaegu neli kuud tagaft!!!

Lepeime: neli kuud, see on ifkagi

wõrdlemisi pikk aeg ja pole panna pahaks wanaale „Põhja Kodule“, aga — kolm päewa! See kõneleb laula fanti keelt wäga tõsijest wanuse-nõtruseft wõi ajakirjanduslikust Zigri-Mahmudi-haiju-seft...

Piisite kahtluse-natule mus pakitjeb fisti. Uhes wägewas juftkirjas „Põhja Kodu“ hiljuti kirjutas jöna-jönaft: „Maatemata fellele, et ka mujal wälis-mail j u r u b tobanitu f ö r i (uhte wäljeud, fõft? Meenub fõhe petteriaad: werrewalgunud jöll-filmad, löõgiwalmis ruift, werine puis. Kõmil!) depressjoo ja ülbine järelewalutjööni-aegne kriis, — meil Cestis on aft feda halwem. Nafufjed kaswawad üha weel feetõttu, et eestlase ifeloomu on juurdunud oma-dus — fõike järele ahwida (minu fõrend. Kõwil!).“

Juift: fõike järele ahwida. See ära-tab kahtluf „Põhja Kodu“ Zigri-Mahmudi-tõwest, ja ma arwan, et seijan tõe eeft wäljas, kui efitan „Põhja Kodule“ faks awalikku fufimuf: Wäga lugepee-tud wana „Põhja Kodu“, millest on tin-gitud neid nukrust rinda toowad nähted, nagu neile eespool julgefin juhtida tähe-lepanu,

- 1) kas wanujendõtruseft, wõi
- 2) järeleahwimiseft?

Minu arusaamist mööda, kui on tege-mist ehtimist laadi põhjusega, ei saa muu-ta asjade käiku, kui aga mitte — ma loodan ja ootan õige peatjet feltgittawat wafufst, felf „Põhja Cesti“ ja „M. U.“ wanaades aastakäitfudes, pibades filmas nende lehtede tufjedat ja laia kaas-tööliste-wõrtu, on wäga wäärtuslikku materjali, mida fõljab kajutada (olguft et on juba palju aega tagaft, mil fee materjal ilmus) ja mis oleks auks „Põhja Kodule“ tema weergudel uuesti-awaldamiseks. Ses asjas ma ei feelats

„Põhja Kodule“ oma lahtel wafutule-tut ja hõredid näpunäiteid.

Meil otjitate „elulähedust“. Kirjani-fud otjufwad jeda ja riigimeheft, et jöna-tunsti ja riigivalitsemise kamade lofjed ei oleks õhulosfjed, waid ifka need päris lofjed, mida wajas rahwa hüwang ja meie rahwusliku kultuuri õige käekäit.

Mõdmustawal tombel ka „Põhja Kodu“ on juba astunud jammu „elule lähemale“, kuigi ehtalgu tõsijemalt jelleft wõib olla juttu ainult wormis wõi jö-numite kirjutamise wiisist. Mii loeme „Põhja Kodu“ toimetufele-litfmet, fef näitufe puhuks jöitits Tallinna, et jeda warki puha oma filmadega „elulähedalt“ — nagu nüüd on moodne — kaeda: „D o o m e (wift on harra toimetaja mõelnuud: loomi, felf loome on lähike mitmus jönaft „loom“, mis ei tähenda karielajaid, nagu neid tawaltjelt näida-tatse näitufel, waid „loomuf“ — na-türliche Beschaffenheit, Natur, Charakter. Kõwil!) on näitufel küllaldajest, jugufjugu ja wägewaid fawloomi. Wõim-jad pullid olid ninapidi aheldatud lat-ritesje, waatlefjed fealt kahtlufawalt ja nagu wihajelt tagumiku tagant (felle tagumiku? Kõwil!) läbi jõeluwat ja kri-tifeerawat linna publikut. („P. Kodu“ nr. 68 — f. a.).“

Õige: tagumikku, enam e l u l ä h e -d a f t (ja kas wõi wihajfti) tagumikku, wana „Põhja Kodu“! Peaafi — kui ei käi tõekspidamiste wafu, ja feda ma ei usu. Seft feejama wana „Põhja Kodu“ ife ütleb (wäljamõte „P. Kodu“ 66-das numbris 18. juunil f. a. ilmunud juft-firjast „Prejs ja lugeja“): „Tähjad on mitte ideed ife, mis kallid autorile, waid w i i s (juft, juft! Kõwil!), mille waral autor oma lugejat tahab weenda.“

Kõwil!

J.-Ü. „Põhja Eesti“.
trükk, Narvas, Rahu tän. 15.